

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Zielonej Górze

INFORMACJA

o stanie środowiska w powiecie świebodzińskim
na tle wyników badań Państwowego Monitoringu Środowiska
województwa lubuskiego z 2007 r.

Zielona Góra, czerwiec 2008 r.

INFORMACJA

o stanie środowiska w powiecie świebodzińskim

Wprowadzenie

Informację opracowano na podstawie działalności inspekcyjnej oraz wyników badań kontrolnych i monitoringowych stanu środowiska - wykonanych w 2007 r. i w latach poprzednich przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Zielonej Górze.

I. Źródła zanieczyszczeń środowiska na terenie powiatu świebodzińskiego w świetle działalności kontrolnej WIOŚ

1. Informacje ogólne

Wg stanu na dzień 31.12.2006 r.¹⁾, na terenie powiatu świebodzińskiego prowadzą działalność ogółem 6483 podmioty gospodarcze (na koniec 2005 r. - 6192), w tym m.in.:

- 654 (na koniec 2005 r.: 613) podmioty w branży przemysłowej,
- 534 (508) podmioty w branży budownictwo,
- 1848 (1817) podmiotów w branży handel i naprawy,
- 298 (267) podmiotów w branży: hotele i restauracje
- 356 (347) podmiotów w branżach: transport, gospodarka magazynowa i łączność.

Pozostałe podmioty gospodarcze działają w branżach: obsługa nieruchomości i firm, pośrednictwo finansowe, rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo.

¹⁾ Dane wg publikacji: *Województwo Lubuskie, Podregiony, Powiaty, Gminy 2007 (Województwo Lubuskie, Podregiony, Powiaty, Gminy 2006)*, wyd. przez *Urząd Statystyczny w Zielonej Górze*

2. Kontrola przestrzegania przepisów ochrony środowiska

W ewidencji zakładów kontrolowanych przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Zielonej Górze znajdują się 92 podmioty gospodarcze z powiatu świebodzińskiego. W 2007 roku przeprowadzono 28 kontroli (w tym 2 z pomiarami) w 28 podmiotach, w szczególności: 1 kontrolę kompleksową, 22 kontrole problemowe i 5 kontroli nieplanowych. W wyniku stwierdzonych nieprawidłowości w zakresie przestrzegania przepisów o ochronie środowiska, w 16 przypadkach wydano zarządzenia pokontrolne zobowiązujące kontrolowa-

ne podmioty do ich usunięcia. Nałożono również 2 grzywny w postaci mandatu kredytowanego. Wszczęto 1 postępowanie w sprawie wstrzymania użytkowania instalacji.

Poniżej omówiono wyniki kontroli wybranych podmiotów gospodarczych, przeprowadzonych przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Zielonej Górze w ostatnim okresie.

1) Cykl kontrolny podmiotów prowadzących działalność w zakresie zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych, z wyłączeniem składowisk odpadów

W II kwartale 2007 r. w ramach ogólnokrajowego cyklu kontrolnego podmiotów prowadzących działalność w zakresie zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych, z wyłączeniem składowisk odpadów, kontroli poddano Gminę Świebodzin.

Odpady na terenie Gminy Świebodzin zbierane są w systemie wielopojemnikowym, a surowce wtórne w systemie pojemnikowym i workowym. Jako składowisko odpadów komunalnych pochodzących z Gminy Świebodzin wyznaczone zostało składowisko odpadów innych niż niebezpieczne w Jeziorach gm. Świebodzin.

Gmina Świebodzin posiada uchwalony „Plan Gospodarki Odpadami dla Gminy Świebodzin na lata 2004-2011” – Uchwała Nr XXIII/241/04 Rady Miejskiej w Świebodzinie z dnia 30.09.2004 r. Wymieniony Plan zakłada następujące cele przewidziane do realizacji w latach 2004-2007:

- objęcie zorganizowaną zbiórką odpadów wszystkich mieszkańców gminy,
- zmniejszenie ilości odpadów biodegradowalnych składowanych na składowisku w Jeziorach,
- uzyskanie zakładanych limitów odzysku i recyklingu odpadów.

Gmina stworzyła system zbiórki odpadów umożliwiający włączenie do niego wszystkich mieszkańców. Ocenia się, że aktualnie ok. 80 % mieszkańców korzysta z tego systemu.

Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 6a ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, Gmina udostępniła mieszkańcom informację o znajdujących się na jej terenie podmiotach zbierających zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny pochodzący z gospodarstw domowych. Informacja znajduje się na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Świebodzinie, na tablicy ogłoszeń oraz publikowana jest w prasie lokalnej („Okolice najbliższe”).

Na terenie Gminy Świebodzin generalnie nie występuje problem „dzikich wysypisk”. Zdarzają się natomiast przypadki porzucania odpadów w niewielkich ilościach (np. kilku

worków) w rowach przydrożnych, na terenach leśnych itp. Odpady te są usuwane przez firmy zewnętrzne na zlecenie Urzędu Miejskiego w Świebodzinie.

Głównym problemem w gospodarowaniu odpadami komunalnymi w gminie jest niski poziom selektywnej zbiórki odpadów.

Burmistrz Świebodzina wydał 5 zezwoleń na prowadzenie działalności w zakresie odbierania odpadów komunalnych następującym podmiotom:

1. TEW – Gospodarowanie Odpadami Sp. z o.o. w Nowej Soli, ul. Przyszłości 7b,
2. „TRANS-FORMACJA” Przedsiębiorstwo Wielobranżowe Marcin Wijatyk w Niesulicach,
3. SULO Polska Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, ul. Mładzka 10 – Oddział w Gorzowie Wlkp., ul. Podmiejska 19 – Zakład w Międzyrzeczu, ul. Rejmonta 5,
4. „GEPO” Sp. z o.o. w Nowej Soli, ul. Wróblewskiego 5,
5. Przedsiębiorstwo Usługowo-Wdrożeniowe „EKO-BUD” Tadeusz Żugaj z/s w Szczecinie – Oddział w Sulechowie, ul. Okrężna 30.

Podczas kontroli funkcjonujących podmiotów ustalono, że przedsiębiorcy świadczący usługi w zakresie odbierania i transportu odpadów komunalnych posiadają odpowiedni sprzęt do wykonywania przedmiotowych zadań, mają również podpisane umowy z odbiorcami odpadów – podmiotami dokonującymi ich odzysku lub unieszkodliwiania. Dwie firmy – TEW Sp. z o.o. w Nowej Soli oraz TRANS-FORMACJA Przedsiębiorstwo Wielobranżowe Marcin Wijatyk w Niesulicach, prowadzą również działalność polegającą na zbieraniu i segregacji odpadów komunalnych pochodzących ze zbiórki selektywnej na swoim terenie. Pozostałe przedsiębiorstwa transportują odpady bezpośrednio od wytwórców do odbiorców.

Odpady z terenu nieruchomości wywożone są przeciętnie jeden lub dwa razy w miesiącu. Istnieje również możliwość wywiezienia odpadów „na zgłoszenie telefoniczne” w razie takiej potrzeby. Częstotliwość wywozu odpadów uregulowana jest w umowach zawieranych pomiędzy mieszkańcami a firmami prowadzącymi działalność w zakresie transportu odpadów.

Ponadto w ramach ww. cyklu skontrolowano „kolejnych odbiorców” odpadów komunalnych. Na terenie powiatu świebodzińskiego były to:

- a. Skup Żłomu „Rejmar” Mariusz Rejman, Ługów 2, 66-200 Świebodzin

Żłom na terenie skupu zlokalizowanym w Ługowie 2 magazynowany jest w kontenerach lub na utwardzonym placu. Następnie pakowany jest do kontenerów transportowych i przekazywany odbiorcom. Stwierdzono, że zbiorcze zestawienie o rodzajach i ilościach

odpadów oraz o sposobach gospodarowania nimi przedłożono Marszałkowi Województwa Lubuskiego nieterminowo.

b. PPHU „A&T REC-POL” Anna Łabędzka, Depot 8, 66-210 Zbąszynek

Odpady (głównie tworzywa sztuczne) rozładowywane są na placu utwardzonym, gdzie ręcznie sortowane są na poszczególne frakcje. Następnie są belowane i magazynowane na placu lub w kontenerach. W dniu kontroli odpady były magazynowane częściowo na terenie nieutwardzonym. Nie prowadzono kart ewidencji odpadów. Nie przedłożono Marszałkowi Województwa Lubuskiego zbiorczego zestawienia o rodzajach i ilościach odpadów oraz o sposobach gospodarowania nimi.

2) *Gmina Zbąszynek*

Kontrola Gminy Zbąszynek przeprowadzona w dniu 18.01.2007 r. miała na celu potwierdzenie wykonania inwestycji będącej podstawą odroczenia terminu płatności kar pieniężnych wymierzonych Zakładowi Usług Komunalnych w Zbąszynku za odprowadzanie ścieków bez wymaganego prawem pozwolenia.

Warunkiem odroczenia było wykonanie oczyszczalni ścieków dla aglomeracji Zbąszynek, kolektora ściekowego pomiędzy Zbąszynkiem a Kosieczynem oraz sieci kanalizacyjnej w miejscowościach Kosieczyn i Chlastawa. Odbiór techniczny inwestycji dokonany został w dniu 24.10.2006 r. Decyzją z dnia 02.11.2006 r. znak: OŚR.III.6223-24/06 Starosta Świebodziński wydał pozwolenie na wprowadzanie ścieków komunalnych z przedmiotowej oczyszczalni do odbiornika.

Wykonanie zadania przyczyniło się do zaprzestania odprowadzania do odbiornika ścieków nieodpowiadających standardom emisyjnym. Wysokość środków własnych poniesionych przez Gminę Zbąszynek na ww. inwestycję (4.065.699,01 zł) przewyższyła wysokość nałożonych kar pieniężnych (22.708,93 zł).

Wobec powyższego, decyzją z dnia 20.02.2007 r. znak: WI.4271-1/07 Lubuski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Zielonej Górze orzekł wygaśnięcie decyzji wymierzających kary pieniężne.

3) *Gmina Zbąszynek oraz PKP SA Oddział Gospodarowania Nieruchomościami w Poznaniu*

Podczas kontroli przeprowadzonych w dniu 22.03.2007 r. w Gminie Zbąszynek oraz w dniu 22.05.2007 r. w PKP SA Oddział Gospodarowania Nieruchomościami w Poznaniu stwierdzono, że ścieki komunalne wprowadzane są do wód powierzchniowych poprzez przepompownię przy ul. Kosieczynskiej w Zbąszynku bez pozwolenia wodnoprawnego wymaga-

nego na podstawie art. 122 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne (tj. Dz. U. nr 239/2005 poz. 2019 z późniejszymi zmianami) w związku z art. 180 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tj. Dz. U. nr 129/2006 poz. 902 z późniejszymi zmianami). Przedmiotowa instalacja stanowi w części własność PKP SA Oddział Gospodarowania Nieruchomościami w Poznaniu (przepompownia) oraz w części własność Gminy Zbąszynek. Z ogólnej ilości ścieków, ok. 10 % stanowią ścieki odprowadzane z terenów PKP SA, natomiast pozostała ilość ścieków pochodzi z terenów należących do Gminy Zbąszynek.

W związku z powyższym decyzją z dnia 28.05.2007 r. znak: WI.4221-17/07, Lubuski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Zielonej Górze wstrzymał z dniem 31.08.2007 r. użytkowanie ww. instalacji.

Burmistrz Gminy Zbąszynek pismem z dnia 30.08.2007 r. znak: RIT-VI-6217/3/2007 oraz PKP SA Oddział Gospodarowania Nieruchomościami w Poznaniu pismem z dnia 30.08.2007 r. znak: N12-761/237/07 złożyli wnioski o wyznaczeniu terminu usunięcia stwierdzonego naruszenia na dzień 31 grudnia 2010 r. W uzasadnieniu wniosków podano, że w ww. terminie planuje się wykonanie kolektora kanalizacji sanitarnej w ul. PCK oraz przepompowni i kolektora tłoczego w ul. Kosieczyskiej. Przedmiotowa inwestycja pozwoli skierować aktualnie odprowadzane do środowiska nieoczyszczone ścieki do oczyszczalni ścieków dla miasta Zbąszynek. Do ww. wniosków załączony został harmonogram prac, który przedstawia się następująco:

Lp.	Zadanie	Termin realizacji
1.	Wykonanie koncepcji kanalizacji deszczowej i sanitarnej w ul. PCK w Zbąszynku	31.12.2007 r.
2.	Wykonanie koncepcji sieci kanalizacyjnych w południowo-zachodniej części miasta Zbąszynek	31.12.2007 r.
3.	Wykonanie projektu budowlanego kolektora kanalizacji sanitarnej w ul. PCK w Zbąszynku	30.06.2008 r.
4.	Wykonanie projektu budowlanego przepompowni i kolektora tłoczego w ul. Kosieczyskiej w Zbąszynku	30.06.2008 r.
5.	Przeprowadzenie procedur przetargowych mających na celu wyłonienie wykonawcy robót	31.12.2008 r.
6.	Wykonanie robót budowlanych	31.12.2010 r.

W związku z powyższym, decyzją z dnia 11.09.2007 r. znak: WI.4221-1/07 Lubuski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Zielonej Górze ustalił termin usunięcia naru-

szenia polegającego na użytkowaniu instalacji – kanalizacji ogólnospławnej odprowadzającej ścieki komunalne do wód powierzchniowych poprzez przepompownię przy ul. Kosieczynskiej w Zbąszynku bez wymaganego pozwolenia wodnoprawnego, na dzień 31 grudnia 2010 r.

4) *RECARO Aircraft Seating Polska Sp. z o.o. ul. Sobieskiego 20a w Świebodzinie*

Zakład zajmuje się montażem foteli lotniczych z gotowych elementów dostarczanych przez inne firmy. Zakład posiada uregulowaną stronę formalno-prawną w zakresie gospodarki odpadami. Źródłem emisji zanieczyszczeń do powietrza są: emitory z kotłowni, z nagrzewnic umieszczonych w hali produkcyjnej oraz środki transportu. Nie jest wymagane pozwolenie na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza.

Stwierdzone podczas kontroli uchybienia:

- brak ewidencji odpadów,
- nie są naliczane opłaty za korzystanie ze środowiska i nie przesyła się stosownych wykazów do Urzędu Marszałkowskiego w Zielonej Górze oraz do WIOŚ w Zielonej Górze.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami wystosowano do ww. spółki zarządzenie pokontrolne oraz pouczone odpowiedzialnego za ww. stan pracownika zakładu.

5) *Ośrodek Wypoczynkowy „Pod Dąglezją” w m. Tyczyno*

Obecnie dzierżawcą Ośrodka jest „Centrum Aktywnej Rekreacji” Aleksander Okoński w Kaliszu. Ośrodek czynny jest sezonowo (od początku lipca do końca sierpnia). Pobór wody na potrzeby Ośrodka odbywa się z własnego ujęcia wody podziemnej. Ścieki bytowe odprowadzane są do zbiornika bezodpływowego i wywożone przez uprawnioną jednostkę. Odpady komunalne gromadzone są w kontenerze ustawionym na terenie Ośrodka i odbierane przez uprawniony podmiot. Podczas kontroli stwierdzono również, że:

- nie są naliczane opłaty za korzystanie ze środowiska i nie przesyła się stosownych wykazów do Urzędu Marszałkowskiego w Zielonej Górze oraz do WIOŚ w Zielonej Górze,
- nie dokonuje się odczytów wskazań wodomierza (podczas trwania kontroli wymieniono niesprawny wodomierz na nowy),
- brak pozwolenia wodnoprawnego na pobór wody podziemnej z ujęcia.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami pouczone dzierżawcę Ośrodka oraz wystosowano zarządzenie pokontrolne. Do właścicielki Ośrodka wysłano pismo o uregulowanie strony formalnej poboru wody podziemnej z ujęcia. We wrześniu 2007 r.

wydana została decyzja Starostwa Powiatowego w Świebodzinie udzielająca pozwolenia wodnoprawnego na pobór wody z ww. ujęcia.

6) *Greenland Sp. z o.o. w Świebodzinie – Zakład w Skąpem 106*

Spółka zajmuje się produkcją wyrobów z laminatów poliestrowych. Zakład posiada uregulowaną stronę formalną w zakresie gospodarowania wytwarzanymi odpadami. W Zakładzie stwierdzono nast. źródła emisji zanieczyszczeń do powietrza:

- emisja styrenu z procesów technologii – odprowadzanie oparów z systemu odciągów wspólnym emitorem na zewnątrz hali (Spółka posiada decyzję Starostwa Powiatowego w Świebodzinie określającą rodzaje substancji dopuszczonych do wprowadzania do powietrza),
- emisja z kotła opalanego olejem opałowym (stosowany do ogrzewania hali produkcyjnej),
- emisja niezorganizowana (wentylatory okienne i dachowe),
- środek transportu.

Podczas kontroli stwierdzono następujące uchybienia:

- brak ewidencji odpadów,
- nie wszystkie odpady przekazywane są odbiorcom odpadów za pomocą karty przekazania odpadu,
- nieselektywne zbieranie odpadów,
- odpady niebezpieczne były przekazywane odbiorcy pod niewłaściwym kodem,
- nie złożono do Urzędu Marszałkowskiego w Zielonej Górze zbiorczego zestawienia wytworzonych w 2006 r. odpadów,
- brak króćców pomiarowych na emitorze odprowadzającym opary styrenu,
- nie są naliczane opłaty za korzystanie ze środowiska i nie przesyła się stosownych wykazów do Urzędu Marszałkowskiego w Zielonej Górze oraz do WIOŚ w Zielonej Górze.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami wystosowano do ww. spółki zarządzenie pokontrolne oraz pouczone odpowiedzialnego za ww. stan pracownika zakładu. Spółka poinformowała tut. Inspektorat o wykonaniu ww. zarządzenia.

7) *„ADAL” Tomasz Wójcik Sieniawa, Os. Górnicze 11B*

Firma zajmowała się skupem złomu i sprzedażą materiałów budowlanych. Podczas kontroli stwierdzono następujące uchybienia:

- brak potwierżeń wywozu ścieków bytowych ze zbiornika,

- nie naliczono opłat za korzystanie ze środowiska i nie przesyłano stosownych wykazów do Urzędu Marszałkowskiego w Zielonej Górze oraz do WIOŚ w Zielonej Górze.

Pan Tomasz Wójcik poinformował tut. Inspektorat o wyrejestrowaniu działalności przesyłając stosowny dokument.

8) *DIESEL SERVICE TRZEBNIAK*

Kontrola posiadała charakter kontroli planowej kompleksowej a jej głównym celem było sprawdzenie przestrzegania wymogów ochrony środowiska wynikających z obowiązującego prawa ochrony środowiska. Ustalono, że firma nie wywiązuje się z obowiązku wnoszenia opłat za korzystanie ze środowiska w związku z czym zarządzeniem pokontrolnym zobowiązano firmę do uregulowania powstałych zaległości płatniczych.

9) *Stacja paliw płynnych SHELL w Myszecinie*

Podstawowym celem kontroli było ustalenie realizacji obowiązku ograniczania emisji lotnych związków organicznych powstającej na etapie magazynowania i dystrybucji paliw płynnych. Ustalono, że kontrolowany obiekt posiada dwustopniową hermetyzację przeładunku paliw o skuteczności ok. 95%. Uchybieniem formalnoprawnym stwierdzonym podczas prowadzenia kontroli był brak pozwolenia wodnoprawnego na odprowadzanie wód opadowych i roztopowych z obszaru stacji paliw do środowiska gruntowowodnego. Stwierdzone zaniedbania formalno-prawne uporządkowano.

10) *Ośrodek Wypoczynkowy „ELTERMA” w Niesulicach*

Podczas kontroli nie stwierdzono uchybień eksploatacyjnych w zakresie obsługi urządzeń gospodarki wodno-ściekowej ośrodka.

Ustalono, że Ośrodek Wypoczynkowy posiada nieuregulowany stan prawny w zakresie prowadzenia kąpieliska zorganizowanego, gdyż kąpieliska zgodnie z prawem wodnym traktowane są jako urządzenia wodne, na budowę których wydaje się pozwolenie wodnoprawne.

11) *„SPRICK” Rowery Sp. z o.o. w Świebodzinie*

Celem kontroli było ustalenie przestrzegania wymogów ochrony środowiska wynikających z obowiązującego prawa ochrony środowiska. Ustalono, że kontrolowany podmiot znacznie ograniczył emisję zanieczyszczeń do powietrza wyłączając z eksploatacji Wydział Spawalniczy (obecnie gotowe ramy rowerów sprowadzane są z Chin) oraz zastępując mało-

wanie natryskowe na proszkowe. Podczas kontroli nie stwierdzono naruszeń obowiązującego Prawa ochrony środowiska.

12) Kopalnia Węgla Brunatnego „SIENIAWA” Sp. z o. o.

Podczas kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości eksploatacyjnych użytkowanych urządzeń ochrony środowiska. Stwierdzonym uchybieniem był brak pozwolenia wodnoprawnego na pobór wód podziemnych z eksploatowanego przez kopalnię ujęcia wody. Zarządzeniem pokontrolnym zobowiązano kontrolowany podmiot do uporządkowania stwierdzonej nieprawidłowości. Zarządzenie pokontrolne zostało zrealizowane.

13) EURO-BOX Sp. z o.o. Ługów 36

Zakład zajmuje się produkcją mebli ze stali nierdzewnej, zamków i zawiasów oraz obróbką mechaniczną elementów metalowych..

Spółka posiada uregulowaną stronę formalno-prawną w zakresie gospodarki odpadami (pozwolenie na wytwarzanie odpadów) oraz emisji substancji zanieczyszczających do powietrza

.

W trakcie kontroli stwierdzono następujące uchybienia:

- formalno-prawne z zakresu sprawozdawczości związanej z gospodarką opakowaniami;
- zakład nie prowadził prawidłowo ewidencji wytwarzanych odpadów;
- część wytworzonych odpadów gromadzono nieselektywnie;
- odpady przeznaczone do unieszkodliwiania magazynowano na terenie zakładu powyżej czasu określonego przepisami prawa (3 lata).

W celu usunięcia stwierdzonych uchybień – po zakończeniu kontroli – wydano zarządzenie pokontrolne.

14) Ośrodek Wczasowy ENERGETYK w m. Tyczyno

Ośrodek posiada uregulowaną stronę formalno-prawną poboru wody podziemnej z własnego ujęcia. Ścieki gromadzone są w zbiorniku bezodpływowym, a następnie wywożone – na podstawie umowy – przez firmę Marcina Rogali w Staropolu.

Nie stwierdzono uchybień w zakresie przepisów prawnych ochrony środowiska.

15) Spółdzielnia Mieszkaniowa Wilkowo - oczyszczalnia ścieków

W trakcie kontroli wszystkie urządzenia oczyszczalni były sprawne technicznie, a ich eksploatacja poprawna. Odprowadzanie ścieków odbywa się na podstawie pozwolenia wodnoprawnego z terminem ważności – 21.04.2015 r.

Stwierdzone uchybienia:

- brak realizacji obowiązku prowadzenia badań jakościowych ścieków surowych i oczyszczonych,
- brak wymaganej skuteczności urządzeń oczyszczalni ścieków.

Za stwierdzone uchybienia ukarano mandatem karnym Prezesa Spółdzielni oraz wydano zarządzenia pokontrolne.

16) PR – P „AGROWIT” Witostaw – Gorzelnia Gościkowo

Gorzelnia prowadzi produkcję spirytusu wyłącznie z surowców zbożowych. Strona formalno - prawna w zakresie poboru wody i odprowadzania ścieków – uregulowana. Termin ważności pozwoleń wodnoprawnych – 15.01.2015 r. Obiekt kotłowni został wyposażony dodatkowo w dopalacz spalin.

Nie stwierdzono uchybień w sposobie przestrzegania przepisów ochrony środowiska.

17) Gospodarstwo Rolne Karolina Kaminiarz ul. Czereśniowa 1, Grodzisk Wlkp.

Kontrola na terenie Gospodarstwa Rolnego Pani Karoliny Kaminiarz w Niedźwiadach wykazała, iż w okresie 26-27.07.2007 r. miało miejsce na około 20 ha jej pola (działka nr 11/6 o powierzchni łącznej 55,15 ha, gmina Świebodzin, obręb Lubogóra) nawożenie obornikiem indyjskim w ilości około 40 ton. Należy zaznaczyć, iż odbywało się to w okresie wiatrów ukierunkowanych na miasto Świebodzin i powodowało uciążliwości zapachowe dla jego mieszkańców pomimo przeorywania na bieżąco (w ciągu 24 godzin) nawożonych obszarów. W związku z powyższym w dniu 4.08.2008 r. wydano zarządzenie pokontrolne obligujące do wyeliminowania prowadzenia prac związanych z nawożeniem naturalnym nawozem gruntów rolnych w okolicach miasta Świebodzin w okresie występowania niekorzystnych warunków atmosferycznych (wiatry zachodnie) w terminie natychmiastowym.

3. Gospodarka wodno-ściekowa

Podobnie jak w całym województwie, także w powiecie świebodzińskim występuje problem braku kompleksowych rozwiązań w zakresie gospodarki wodno - ściekowej.

Wg danych statystycznych na koniec 2006 r., długość sieci wodociągowej w powiecie świebodzińskim (bez przyłączy prowadzących do budynków i innych obiektów) wynosiła

225,0 km (na koniec 2005 r.: 222,3 km), natomiast długość sieci kanalizacyjnej – 149,2 km (na koniec 2005 r.: 140,1 km)¹⁾. Rodzi to określone problemy związane z zanieczyszczeniem wód powierzchniowych i podziemnych, zapewnieniem prawidłowej eksploatacji istniejących oczyszczalni ścieków, w związku z dowiezieniem do nich nieswieżych ścieków z miejscowości nie posiadających kanalizacji itp.

W tabeli nr 1 zestawiono dane dotyczące oczyszczalni ścieków eksploatowanych na terenie powiatu świebodzińskiego (stan na 31.12.2007 r.).

Tabela 1. Oczyszczalnie ścieków eksploatowane na terenie powiatu świebodzińskiego

Lp.	Obiekt	Typ oczyszczalni	Przepustowość $Q_{d \max}$ [m ³ /d]	Obecne obciążenie $Q_{d \text{sr}}$ [m ³ /d]	Odbiornik ścieków
1.	Oczyszczalnia ścieków w Świebodzinie	mechaniczno-biologiczna z chemicznym wspomaganie usuwania fosforu	10 000	5215,0	rz. Struga Świebodzińska (na odcinku pomiędzy Jeziorem Zamkowym a Jeziorem Lubinieckim)
2.	Oczyszczalnia ścieków w Ciborzu	mechaniczno-biologiczna	1000	575,0	rz. Ołobok
3.	Oczyszczalnia ścieków w Gronowie	mechaniczno-biologiczna	760	250,0	rz. Łagowa
4.	Oczyszczalnia ścieków w Lubrzy	mechaniczno-biologiczna	400	150,0	rz. Rakownik
5.	Oczyszczalnia ścieków w Toporowie	mechaniczno-biologiczna	260	90,0	rz. Konotop
6.	Oczyszczalnia ścieków w Chociulach	mechaniczno-biologiczna	200	90,0	rz. Lisica
7.	Oczyszczalnia ścieków w Wilkowie	mechaniczno-biologiczna	180	115,0	rowy infiltrujące R1, R2 i R3 i dalej grunt
8.	Oczyszczalnia ścieków w Szczańcu	mechaniczno-biologiczna	100	25,0	rz. Obra Leniwa
9.	Oczyszczalnia ścieków w Rzeczycy	mechaniczno-biologiczna	70	30,0	rz. Lubiniecka Struga
10.	Oczyszczalnia ścieków w Radoszynie	mechaniczno-biologiczna	55	28,0	rów melioracyjny R-Li-G (dopływ rz. Lisica)
11.	Oczyszczalnia ścieków w Rosinie	mechaniczno-biologiczna	50	30,0	rz. Jabłonna
12.	Oczyszczalnia ścieków w Przełazach (Ośrodek Turystyczno-Hotelowy AGAWA)	mechaniczno-biologiczna	25	20,0	poprzez drenaż rozsączający – grunt (na obszarze Ośrodka)
13.	Oczyszczalnia ścieków w Zbąszynku	mechaniczno-biologiczna	1545	720,0	rz. Obra

Wg stanu na koniec 2006 r. w powiecie świebodzińskim komunalne oczyszczalnie ścieków obsługiwały 67,8 % ogółu ludności powiatu¹⁾ (wg stanu na koniec 2005 r. – 65,5%).

4. Emisja zanieczyszczeń do powietrza

Większość zakładów na terenie powiatu ma uregulowaną stronę formalno- prawną w zakresie odprowadzania zanieczyszczeń do powietrza tj. posiada ważne pozwolenie na emisję zanieczyszczeń do powietrza. Nie wszystkie natomiast dysponują urządzeniami służącymi ograniczeniu emitowanych zanieczyszczeń. Wśród substancji emitowanych przez zakłady przemysłowe zlokalizowane na terenie powiatu świebodzińskiego przeważają zanieczyszczenia charakterystyczne dla procesów spalania paliw do celów energetycznych i technologicznych, czyli: dwutlenek siarki, tlenki azotu, tlenek węgla i pyły. Na terenie powiatu istnieją także wiertnie i kopalnie ropy naftowej i gazu, którym towarzyszy emisja siarkowodoru.

Wielkość emisji zanieczyszczeń powietrza powstających w procesach energetycznych zależy od ilości i jakości zużywanego paliwa, wyposażenia w urządzenia oczyszczające gazy odlotowe oraz skuteczności działania tychże urządzeń.

Emisja przemysłowych zanieczyszczeń pyłowych do powietrza w powiecie świebodzińskim wynosi ogółem (na koniec 2006 r.) 102 t/rok (na koniec 2005 r.: 115 t/rok), a zanieczyszczeń gazowych (bez dwutlenku węgla) - 271 t/rok (389 t/rok), w tym 114 t/rok (170 t/rok) dwutlenku siarki. W urządzeniach oczyszczających zatrzymywanych jest 81,1 % wytworzonych zanieczyszczeń pyłowych. Dla obszaru województwa lubuskiego % redukcji zanieczyszczeń pyłowych wynosi 97,7 %. Zarówno w skali powiatu, jak i województwa brak urządzeń do redukcji wytworzonych zanieczyszczeń gazowych.¹⁾

Aktualnie żaden z zakładów na terenie powiatu (pozostających w ewidencji WIOŚ) nie przekracza warunków określonych w pozwoleniach na emisję substancji zanieczyszczających do powietrza.

Głównym problemem w zakresie zanieczyszczenia powietrza w województwie (także w powiecie świebodzińskim) jest tzw. emisja niska, związana ze stosowaniem paliw o niskiej jakości oraz z działalnością małych zakładów, nie podlegających obowiązkowi posiadania pozwolenia na emisję substancji zanieczyszczających do powietrza.

W miastach istotnym problemem są także zanieczyszczenia związane z komunikacją samochodową. Szczęólnego znaczenia nabiera tu budowa obwodnic i „wyprowadzenie” ruchu komunikacyjnego poza centra miast, celem ograniczenia kumulowania się w nich zanieczyszczeń z różnych źródeł.

¹⁾ Dane wg publikacji: *Województwo Lubuskie, Podregiony, Powiaty, Gminy 2007 (Województwo Lubuskie, Podregiony, Powiaty, Gminy 2006)*, wyd. przez *Urząd Statystyczny w Zielonej Górze*

II. Ocena stanu środowiska na terenie województwa lubuskiego – według badań w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska

1. Wody powierzchniowe

1.1. Rzeki

W 2007 r. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Zielonej Górze kontynuował wdrażanie monitoringu wód uwzględniającego wymogi Ramowej Dyrektywy Wodnej, w ramach realizacji programu państwowego monitoringu środowiska na obszarze województwa lubuskiego – zatwierdzonego przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska. Badania jakości wód rzek prowadzono ogółem w 47 punktach pomiarowo - kontrolnych (ppk) w sieciach monitoringu diagnostycznego i operacyjnego oraz celowego - z uwzględnieniem rozporządzeń Ministra Środowiska określających sposoby prowadzenia monitoringu wód powierzchniowych i ich oceny w powiązaniu z przeznaczeniem wód. W szczególności - prowadzono badania wód przeznaczonych (zgodnie z wykazami rzgw) do bytowania ryb w warunkach naturalnych. Ze względów ekonomicznych - podobnie, jak w poprzednich latach - w wielu punktach pomiarowych realizowano kilka celów monitoringowych.

Ocena, dokonana na podstawie wyników badań, wskazuje na wahania jakości wód głównych rzek na terenie województwa lubuskiego w granicach klas III-V (od zadowalającej do złej jakości). W 2007 r. wody zadowalającej jakości prowadziły rzeki: Bóbr (na niektórych odcinkach) i Pliszka (przepływa przez powiat świebodziński).

O klasyfikacji wód rzek decydują różne wskaźniki, często charakteryzujące nadmierne zanieczyszczenie wód, do których należą: wskaźniki zanieczyszczenia bakteriologicznego, stężenia chlorofilu „a”, niektóre związki azotu i fosforu (tzw. biogeny) oraz wskaźniki zawartości związków organicznych.

Równocześnie jednak badania wykonane w ostatnich latach wykazują, że wiele spośród ogółu analizowanych wskaźników odpowiada III klasie – określającej wody zadowalającej jakości, a nawet - odpowiadając I i II klasie – wskazuje na bardzo dobrą i dobrą jakość wód. Należy do nich szereg wskaźników charakteryzujących (zgodnie z Ramową Dyrektywą Wodną) występowanie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego, w szczególności: metale ciężkie (tylko sporadycznie występujące w wyższych stężeniach), pestycydy i wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne (WWA).

Badania wód przeznaczonych do bytowania ryb w warunkach naturalnych. prowadzono w 2007 r. na 17 rzekach w zlewni Odry, Nysy Łużyckiej, Bobru, Warty i Noteci (tj. na rzekach: Czarna Struga, Czernica, Krzycki Rów, Gniła Obra (bierze swój początek na tere-

nie powiatu świebodzińskiego), Obrzyca, Pliszka, Ilanka, Lubsza, Kwisa, Szprotawa, Obra, Kanał Postomski, Kłodawka, Warta, Kanał Otok, Miałka i Noteć). Wody żadnej z badanych rzek nie spełniały w pełni wymagań określonych dla wód śródlądowych będących środowiskiem życia ryb w warunkach naturalnych (rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 4 października 2002 r. Dz. U. nr 176 poz. 1455).

Podejmowane w województwie działania na rzecz poprawy jakości wód wiążą się przede wszystkim z ograniczeniem presji spowodowanej odprowadzaniem ścieków do wód - poprzez budowę wysokosprawnych oczyszczalni ścieków, modernizację działających już oczyszczalni, a także rozbudowę sieci kanalizacyjnych.

W ostatnich latach systematycznie wzrasta liczba ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków. Aktualnie w skali województwa lubuskiego 90,3 % ludności miast ogółem korzysta z oczyszczalni ścieków (w kraju: 86,2%). Do oczyszczalni podłączonych jest jednak tylko 19,3 % ludności wsi (w kraju: 22,0%). W 2007 roku 66,1 % ogółu ludności województwa lubuskiego korzystającej z oczyszczalni była obsługiwana przez wysoko efektywne oczyszczalnie z podwyższonym usuwaniem biogenów (w kraju: 58,3%).

Zasadniczą przyczyną wzrostu ilości osób korzystających z oczyszczalni biologicznych jest nie tyle budowa nowych obiektów, które z reguły powstają jako efekt modernizacji istniejących już oczyszczalni, ale budowa zbiorczych systemów ściekowych obejmujących swym zasięgiem również osrodki wiejskie. Jest to po części efekt realizacji Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych.

1.2. Jeziora

Województwo charakteryzuje się wysokim współczynnikiem jeziorności, w granicach 2 - 3 % na 100 km². Jeziora, o pochodzeniu polodowcowym i powstałe z przekształceń starorzeczy, skupione są głównie na pojezierzach: Sławskim (największe Jezioro Sławskie), Dobiegniewskim (największe jezioro Osiek) i Łagowskim (największe jezioro Niesłysz - zlokalizowane w gminie Lubrza w powiecie świebodzińskim). Na terenie województwa występuje ogółem 519 jezior, w tym 36 w przedziale wielkości 50-100 ha i 26 o powierzchni większej niż 100 ha. Łączna powierzchnia lubuskich jezior wynosi 13009,8 ha, co stanowi 0,93 % powierzchni województwa. Największym jeziorem regionu jest Jezioro Sławskie o powierzchni lustra wody 817,3 ha. Najgłębszym jeziorem Ziemi Lubuskiej i dziesiątym w Polsce jest (położone na terenie powiatu świebodzińskiego) jezioro Ciecz (Trześniowskie) – 58,8 m.

Większość wód jezior województwa lubuskiego charakteryzuje się zwiększoną lub wysoką odpornością na degradację (II kategorią). Warunki morfometryczne i typ zlewni tych jezior przyczyniają się do ich ochrony przed oddziaływaniem antropogenicznym. Natomiast blisko 30 % objętości wód jest mało odpornych na degradację. W wodach tych, nawet niewielkie zanieczyszczenia ponad naturalne spływy, powodują niekorzystne zmiany jakości ich wód.

Badania monitoringowe jezior wskazują na zróżnicowaną jakość wód akwenów na obszarze województwa lubuskiego, jednak większość spośród monitorowanych jezior cechuje się wodami dobrej jakości (odpowiadającymi II klasie). Należą do nich także – duże i głębokie - jeziora zlokalizowane na terenie powiatu świebodzińskiego, takie jak: Jez. Łagowskie, Jez. Trześniowskie (Ciecz), jez. Niestysz, Jez. Wilkowskie i jez. Paklicko Wlk.. Ostatnie badania ww. jezior zostały wykonane przez WIOŚ w Zielonej Górze w latach 2004–2005. Wyniki badań omówiono szczegółowo w corocznych raportach o stanie środowiska w województwie lubuskim. Są one także dostępne w formie komunikatów o jakości wód poszczególnych jezior - na stronie internetowej WIOŚ w Zielonej Górze (www.zgora.pios.gov.pl) w zakładce *opracowania – informacje o jakości wód jezior*.

Sprawą decydującą o przyszłości jakości wód jezior jest poprawa stanu czystości dopływających do nich wód powierzchniowych i podziemnych. Największym zagrożeniem dla jakości wód jezior są ścieki przedostające się z wodami dopływów. Aktualnie obowiązuje zakaz bezpośredniego odprowadzania ścieków (w tym oczyszczonych) do jezior. Zagrożenie powodują także tzw. zanieczyszczenia przestrzenne, związane z rolniczym użytkowaniem terenów w zlewni jezior (hodowla zwierząt, niewłaściwe zagospodarowanie gnojowicy, nawożenie pól uprawnych). Sprzyja ono w szczególności przenikaniu do wód substancji biogennych, które wpływają na przyspieszenie procesu eutrofizacji jezior. W istniejących i projektowanych oczyszczalniach należy zwrócić uwagę na doczyszczanie ścieków, w szczególności - w zakresie usuwania substancji biogennych.

Problemem dużej wagi są ścieki odprowadzane do ziemi z nielegalnych, nieszczelnych zbiorników bezodpływowych w strefie zlewni bezpośredniej jezior. Wiąże się to z intensywnym rekreacyjnym wykorzystaniem akwenów i nieprawidłowościami w zakresie gospodarki ściekowej i odpadowej występującymi na terenach ośrodków wypoczynkowych.

2. Wody podziemne

Wody podziemne zaliczają się głównie do regionu Środkowopolskiego, tylko obszar południowo-wschodni należy do regionu Przedśudeckiego. Zasobność w wody podziemne województwa jest dobra w części północnej i średnia w części południowej.

Zasoby eksploatacyjne wód podziemnych województwa stanowią około 4,8% zasobów całego kraju. Ich pobór zarówno dla celów produkcji jak i zaopatrzenia ludności w wodę wykazuje tendencję spadkową. Powodem tego trendu jest nie tylko spadek produkcji, ale przede wszystkim praktyka oszczędzania wody, zarówno przez indywidualnych odbiorców, jak i przez przemysł. Wiąże się to z wdrażaniem w przemyśle nowych technologii produkcji, które charakteryzują się z reguły ograniczeniem zużycia wody.

Jedną z przyczyn zmian jakości w obrębie wód o dobrych i średnich walorach użytkowych są wahania poziomu wód gruntowych, a nawet tendencja obniżania się poziomu zwierciadła wody, związana z brakiem dostatecznej ilości opadów. Zmiany w położeniu zwierciadła wody w warstwach wodonośnych powodują przeważnie wzmożony dopływ związków żelaza i manganu do ujęć.

Na terenie powiatu świebodzińskiego znajdują się dwa Główne Zbiorniki Wód Podziemnych (GZWP): Dolina kopalna Wielkopolska - nr 144 oraz Sandr rzeki Pliszka - nr 148, objęte wysoką ochroną. Powiat świebodziński znajduje się w granicach kilku Jednolitych Części Wód Podziemnych o numerach: 59, 60, 61 oraz 66.

W 2007 roku nie prowadzono badań wód podziemnych w granicach powiatu świebodzińskiego w ramach monitoringu krajowego. Badania jakości wód podziemnych w granicach powiatu świebodzińskiego w ramach monitoringu krajowego prowadzone były cyklicznie do 2005 roku, natomiast w ramach monitoringu regionalnego prowadzone były w latach: 1999, 2003 i 2004.

W 2007 roku w ramach monitoringu krajowego prowadzono badania tylko na obszarze jednej Jednolitej Części Wód Podziemnych (nr 66), w granicach której znajduje się powiat świebodziński. Badania prowadzone były w kilku punktach, w miejscowości Wysokie – punkty nr 792 i 793, Krosno Odrzańskie - punkt nr 1769 oraz Nowe Żabno – punkt nr 1834. Najbliżej granic powiatu świebodzińskiego znajdują się punkty 792 i 793. Wody badane w ww. punktach w 2007 roku zaliczono – odpowiednio - do IV klasy (wody niezadowolającej jakości) i III klasy (wody zadowolającej jakości) - ze względu na zwiększone stężenia żelaza, manganu i fluorków.

Na terenie powiatu świebodzińskiego prowadzone są również obserwacje jakości wód podziemnych w ramach monitoringu lokalnego (sieci piezometrów wokół lokalnych poten-

cyjnych źródeł zanieczyszczeń). Jak wynika ze sprawozdań przesyłanych do WIOŚ w Zielonej Górze, w 2007 roku monitoring taki był prowadzony na terenie Międzygminnego Wysypiska Komunalnego w m. Jezioro, gm. Świebodzin. Wyniki badań przeprowadzonego monitoringu wykazują podwyższoną przewodność elektrolityczną wód, natomiast największym problemem są okresowe przekroczenia stężeń ogólnego węgla organicznego (OWO), powyżej wartości granicznych dla V klasy jakości wód podziemnych.

Podsumowując: w celu ochrony zasobów wód podziemnych konieczne jest składowanie odpadów komunalnych na odpowiednio przygotowanych składowiskach oraz zapobieganie przedostawaniu się zanieczyszczeń do wód podziemnych z innych potencjalnych źródeł zanieczyszczeń takich jak: stacje paliw, składowiska odpadów przemysłowych, urządzenia do zbierania ścieków komunalnych, czy zbiorniki gnojowicy. Na terenach rolniczych, szczególnie tam gdzie wody podziemne płytko zalegają, należy przestrzegać zaleceń „Kodeksu dobrych praktyk rolniczych”.

3. Imisja zanieczyszczeń powietrza

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Zielonej Górze wykonał w 2008 r. kolejną roczną ocenę jakości powietrza w województwie lubuskim. Ocena ta opracowana została na podstawie wyników badań przeprowadzonych w 2007 r. dla poszczególnych stref województwa lubuskiego. Celem opracowania rocznej oceny jakości powietrza jest uzyskanie informacji o stężeniach zanieczyszczeń na obszarze poszczególnych stref województwa lubuskiego. Zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska obszar strefy odpowiada:

- aglomeracji o liczbie mieszkańców powyżej 250 tys. mieszkańców,
- obszarowi jednego lub więcej powiatów położonych na terenie tego samego województwa, nie wchodzącemu w skład aglomeracji.

W ocenie uwzględniono dwie grupy kryteriów ustanowionych ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz ze względu na ochronę roślin.

Ze względu na ochronę zdrowia ocena jakości powietrza wykonywana jest dla takich zanieczyszczeń jak: pył zawieszony PM₁₀, ozon, benzen, dwutlenek azotu, dwutlenek siarki, tlenek węgla oraz ołów, arsen, nikiel, kadm oraz benzo(α)piren w pyłe zawieszonym PM₁₀.

Natomiast pod kątem ochrony roślin ocena jakości powietrza wykonywana jest dla ozonu, dwutlenku siarki i tlenków azotu.

Roczna ocena jakości powietrza pozwoliła uzyskać informacje na temat stężeń ww. zanieczyszczeń w poszczególnych strefach województwa lubuskiego. Uzyskane informacje umożliwiły sklasyfikowanie stref w oparciu o przyjęte kryteria, tj.: dopuszczalny poziom

substancji w powietrzu, poziom dopuszczalny powiększony o margines tolerancji, poziom docelowy oraz poziom celu długoterminowego. Klasyfikacja ta stanowi podstawę do podjęcia decyzji o zaplanowaniu i podjęciu działań na rzecz poprawy jakości powietrza w danej strefie, wskazując na ewentualną konieczność opracowania programu ochrony powietrza.

Na podstawie przeprowadzonej oceny jakości powietrza w województwie lubuskim (zgodnie z przyjętymi kryteriami) stwierdzono, że w 2007 r. wartości dopuszczalne żadnego z ocenianych zanieczyszczeń na obszarze powiatu świebodzińskiego nie zostały przekroczone.

Ocena jakości powietrza na obszarze województwa lubuskiego z uwzględnieniem kryteriów ochrony zdrowia wykazała, iż w jednym powiecie (grodzkim m. Gorzów Wlkp.) wystąpiła zwiększona liczba przekroczeń stężeń dopuszczalnych PM₁₀ (obowiązuje dopuszczalna częstość przekroczeń 35 dni w roku). Z tego względu powiat ten wskazany został jako strefa, dla której – zgodnie z Prawem ochrony środowiska – wymagane jest sporządzenie programu ochrony powietrza. Należy dodać, że wyniki badań i ocena stężeń pyłu zawieszonego PM₁₀ w powietrzu, występujących w 2007 r. w strefie miasta Gorzów Wlkp., stanowią potwierdzenie konieczności wdrożenia działań naprawczych określonych w programie ochrony powietrza - opracowanym przez Wojewodę Lubuskiego w 2007 r., w związku z wynikami wcześniejszych ocen (za 2005 i 2006 rok).

Roczna ocena jakości powietrza za 2007 rok wykazała ponadto, że przekroczony został poziom docelowy benzo(a)pirenu zawartego w pyłe zawieszonym PM₁₀ na terenie dwóch stref województwa lubuskiego: miasta Zielona Góra i nowosolsko – wschowskiej oraz poziom docelowy kadmu zawartego w pyłe PM₁₀ - na terenie strefy żarsko - żagańskiej.

Zgodnie z art. 91 ustawy Prawo ochrony środowiska dla wszystkich stref, w których stwierdzono przekroczenia poziomów dopuszczalnych i docelowych stężeń zanieczyszczeń winny być opracowane programy ochrony powietrza, mające na celu osiągnięcie ww. poziomów substancji w powietrzu.

Ocena jakości powietrza na obszarze województwa lubuskiego według kryteriów określonych dla ochrony roślin wykazała brak przekroczeń stężeń dopuszczalnych w odniesieniu do wszystkich ocenianych zanieczyszczeń. Stwierdzono jednakże przekroczenia poziomu docelowego ozonu w powietrzu – skutkujące koniecznością opracowania programu ochrony powietrza.

Ponadto stwierdzono stężenia ozonu (wskaźnika AOT₄₀) przekraczające poziom celu długoterminowego. Osiągnięcie poziomu celu długoterminowego zawartości ozonu w powie-

trzu, zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska, winno być jednym z celów wojewódzkiego programu ochrony środowiska.

Roczna ocena jakości powietrza w województwie lubuskim dostępna jest w całości na stronie internetowej Inspektoratu, pod adresem www.zgora.pios.gov.pl.

Opracowano: w Wydziale Inspekcji i Wydziale Monitoringu Środowiska WIOŚ w Zielonej Górze.